

«ԿՐԾՔՈՎ ԿԵՐԱԿՐՄԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ» ԹԵՄԱՅՈՎ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

2023 թվականից կրկնողաբար, ք. Երևան (ՀՀ ԱՆ «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ, Մոր և մանկան առողջության պահպանման ԳՀԻ, «Սլավմեդ» ԲԿ) ՀՀ ԱՆ «Ակադեմիկոս Ս. Ավդալբեկյանի անվան առողջապահության ազգային ինստիտուտ» ՓԲԸ

- Գրություն՝ 07.10-16.10
  - Թիրախային լսարան՝ մանկաբույժներ, նեոնատոլոգներ, մանկաբարձ-գինեկոլոգներ, ընտանեկան բժիշկներ, մանկաբարձուհիներ, բուժքույրեր
  - Մասնակիցների ակնկալվող թվաքանակ՝ 12-16 հոգի
  - մասնակիցներ ավագ բուժաշխատողներին շնորհել ՇՄՁ 25 տեսական և 20 գործնական կրեդիտ.
մասնակիցներ միջին բուժաշխատողներին՝ ՇՄՁ 20 տեսական և 16 գործնական կրեդիտ.
դասընթացավարներ Կարինե Սարիբեկյանին՝ ՇՄՁ 16 տեսական և 10 գործնական կրեդիտ, Հասմիկ Լալայանին՝ ՇՄՁ 23 տեսական և 18 գործնական կրեդիտ, Լյուդմիլա Սիմոնյանցին՝ ՇՄՁ 6 տեսական և 4 գործնական կրեդիտ, Անահիտ Ասատրյանին՝ ՇՄՁ 3 տեսական և 4 գործնական կրեդիտ, Արփինե Վանցյանին՝ ՇՄՁ 3 տեսական և 3 գործնական կրեդիտ
- Կոնտակտ՝ 011300088

Օր 1՝ ՀՀ ԱՆ ԱԱԻ		
09:30-10:00	Դասընթացի բացում, մասնակիցների ներկայացում	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան / Լյուդմիլա Սիմոնյան
10:00-10:30	Վերապատրաստման դասընթացի նպատակի և օրակարգի ներկայացում	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան / Լյուդմիլա Սիմոնյան
10:30-11:00	Նախաթեստ	

11:00-12:00	Դասախոսություն Երեխաների սնուցման հետ կապված գլոբալ քաղաքականությունը և ազգային ռազմավարությունը: Կրծքով կերակրման խրախուսմանն ուղղված ծրագրային միջոցառումները՝ նախապատմություն և հետագա զարգացումներ	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան
12:00-13:00	Դասախոսություն Երեխաների և կանանց սնուցման իրավիճակը Հայաստանում, ցուցանիշների միտումները, առկա հիմնախնդիրները	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:00	Դասախոսություն Ինչու՞ է կարևոր կրծքով կերակրումը: Կրծքի կաթի և կրծքով կերակրման առավելությունները	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան
15:00-16:00	Դասախոսություն Կրծքով կերակրման անատոմիան և ֆիզիոլոգիան	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան
16:00-16:30	Գործնական աշխատանք Կրծքով կերակրումը օգտակար է և՛ մոր, և՛ մանկիկի համար: Թեմատիկ տեսաֆիլմ՝ Ինչպե՞ս կերակրել երեխային: Կրծքով կերակրման կարևորությունը: https://www.youtube.com/watch?v=-gYSohwc8xk Տեսաֆիլմի դիտում և քննարկում	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան
Օր 2՝ ՀՀ ԱՆ ԱԱԻ		
10:00-11:00	Դասախոսություն Կաթնարտադրության էվոլյուցիան: Թեմատիկ տեսաֆիլմ «Կաթնարտադրություն» https://www.youtube.com/watch?v=jQQjKKGZk5A	Կարինե Սարիբեկյան / Լյուդմիլա Սիմոնյան
11:00-12:00	Դասախոսություն Կրծքով կերակրման երեխայի ռեֆլեքսները, երեխայի ամրակցումը կրծքին	Կարինե Սարիբեկյան / Լյուդմիլա Սիմոնյան
12:00-13:00	Գործնական աշխատանք Կրծքով կերակրման մեխանիզմը https://www.babycef.am/hy/child-nutrition/breastfeeding-positions Տեսաֆիլմի դիտում և քննարկում	Կարինե Սարիբեկյան / Լյուդմիլա Սիմոնյան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:00	Դասախոսություն Նախաձեննդյան խորհրդատվության կարևորությունը: Անհատական և խմբակային խորհրդատվություն: Նախապատրաստումը կրծքով կերակրմանը	Հասմիկ Լալայան / Կարինե Սարիբեկյան
15:00-16:00	Դասախոսություն Առողջ սնուցումը հղիության ընթացքում, օրինակելի չափաբաժինները: Ի՞նչ չի կարելի ուտել	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան

16:00-16:30	Գործնական աշխատանք «Ես որոշել եմ կերակրել կրծքով» https://www.youtube.com/watch?v=Mw3xHIC7OAg Թեմատիկ տեսաֆիլմի դիտում և քննարկում	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան
Օր 3		
10:00-11:00	Դասախոսություն ԿԿ խորհրդատվության հմտություններ՝ «Լսել և իմանալ»	Լյուդմիլա Սիմոնյան / Հասմիկ Լալայան
11:00-12:00	Գործնական աշխատանք Վարժություններ՝ «Լսել և իմանալ» Խմբային աշխատանք՝ առաջադրանք-վարժություններ իրավիճակային տարբեր սցենարներով	Լյուդմիլա Սիմոնյան / Հասմիկ Լալայան
12:00-13:00	Դասախոսություն ԿԿ խորհրդատվության հմտություններ՝ վստահության ձևավորում և աջակցություն	Լյուդմիլա Սիմոնյան / Հասմիկ Լալայան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:00	Գործնական աշխատանք Վարժություններ՝ «Վստահության ձևավորում և աջակցություն» Խմբային աշխատանք՝ առաջադրանք-վարժություններ, իրավիճակային խնդիրներ	Լյուդմիլա Սիմոնյան / Հասմիկ Լալայան
15:00-16:00	Դասախոսություն Կրծքով կերակրող մայրերի առողջ սնուցումը և առանձնահատկությունները, միջեր լակտոգենների մասին	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան
16:00-16:30	Գործնական աշխատանք Թեմատիկ տեսաֆիլմ՝ «Կրծքով սնուցում» https://www.youtube.com/watch?v=chkLPs_3V88&t=2s	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան
Օր 4		
Մոր և մանկան առողջության պահպանման ԳՀԻ		
09:30-10:30	Գործնական աշխատանք Ծանոթացում ծննդատան ներքին կանոններին, շրջայց մանկաբարձական և նորածնային բաժանմունքներում	Անահիտ Ասատրյան
10:00-11:00	Դասախոսություն Կրծքին վաղ մոտեցման և մաշկը մաշկին շփման կարևորությունը: Մոր և մանկան համատեղ կեցություն	Հասմիկ Լալայան / Անահիտ Ասատրյան
11:00-12:00	Գործնական աշխատանք Ծննդաբերություն, կրծքով առաջին կերակրում Թեմատիկ տեսաֆիլմի դիտում: ԿԿ ծնվելուն հաջորդող 1 ժամվա ընթացքում https://www.youtube.com/watch?v=OhF-qpaOHQ Տեսաֆիլմի դիտում և քննարկում	Հասմիկ Լալայան / Անահիտ Ասատրյան

12:00-13:00	Դասախոսություն Կաթնախեժ, ինչու՞ է այն կարևոր մանկան կյանքի առաջին օրերին: Ինչպե՞ս օգնել մորը կրծքով կերակրման վաղ շրջանում: Հաճախ տրվող հարցեր. քննարկում	Հասմիկ Լալայան / Անահիտ Ասատրյան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:00	Դասախոսություն Կրծքով կերակրման դիտարկում. նորածնի ամրակցումը և ԿԿ դիրքերը; Թեմատիկ տեսաֆիլմ. ԿԿ դիրքերը https://www.youtube.com/watch?v=T2gl3-RJ_14	Հասմիկ Լալայան / Անահիտ Ասատրյան
15:00-16:00	Գործնական աշխատանք Կրծքով կերակրման գնահատում: Սխալ և ճիշտ կերակրման նշանները: Վարժանք սլայդներով՝ ամրակցում և մարմնի դիրք Կլինիկական պրակտիկա՝ գնահատում տեղերում, գնահատման անհատական թերթիկների լրացում, քննարկում լսարանում	Հասմիկ Լալայան / Անահիտ Ասատրյան
16:00-17:00	Գործնական աշխատանք Համայն. ծանոթացում մանկանը բարեկամ 10 քայլերին՝ մոր և մանկան կենտրոնի օրինակով	Անահիտ Ասատրյան / Հասմիկ Լալայան
Օր 5՝ ՀՀ ԱՆ ԱՄԻ		
10:00-11:00	Դասախոսություն Կրծքով կերակրման դժվարություններ, լաց, հրաժարում կրծքից	Հասմիկ Լալայան / Կարինե Սարիբեկյան
11:00-12:00	Գործնական աշխատանք Թեմատիկ տեսաֆիլմ՝ կրծքով սխալ կերակրման հետևանքները, ճաքեր https://www.youtube.com/watch?v=1-mvh5-jktE	Հասմիկ Լալայան / Կարինե Սարիբեկյան
11:00-12:00	Գործնական աշխատանք Կրծքով կերակրվելուց հրաժարման հնարավոր պատճառները: Թեմատիկ տեսաֆիլմեր ✓ Հրաժարում կրծքով կերակրումից https://www.youtube.com/watch?v=svWpQ3aABqY&t=12s ✓ Կաթնաղուլ /ի՞նչ անել, երբ փոքրիկը հրաժարվում է կաթից https://www.youtube.com/watch?v=3RCQI1T34No	Հասմիկ Լալայան / Կարինե Սարիբեկյան
12:00-13:00	Դասախոսություն Անբավարար կաթնարտադրություն, փաստացի և հավանական նշաններ: Կաթնարտադրության վերականգնում /ռեյակտացիա	Հասմիկ Լալայան / Կարինե Սարիբեկյան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:00	Գործնական աշխատանք Կրծքով կերակրման դժվարություններ վարժություններ՝ իրավիճակային սցենարներ: Առանձին դեպքերի ներկայացում, քննարկում	Հասմիկ Լալայան / Կարինե Սարիբեկյան

15:00-16:30	Գործնական աշխատանք Խորհրդատվական հնտություններ և գործնական աշխատանք աջակցություն մայրիկներին՝ կրծքով կերակրման դժվարությունների դեպքում: Խմբային աշխատանք՝ իրավիճակային տարբեր սցենարներով դերային խաղարկում	Հասմիկ Լալայան / Կարինե Սարիբեկյան
Օր 6՝ Սլավմեդ ԲԿ		
09:30-10:30	Գործնական աշխատանք Ծանոթացում ծննդատան ներքին կանոններին, շրջայց նորածնային բաժանմունքում	Հասմիկ Լալայան
10:00-11:00	Դասախոսություն Կրծքով սնուցումը լրացնելու կամ կրծքի կաթը չօգտագործելու բժշկական ցուցումները, հիվանդ նորածինների կրծքով կերակրումը	Հասմիկ Լալայան / Արփինե Վանցյան
11:00-12:00	Գործնական աշխատանք Թեմատիկ տեսաֆիլմ. առողջական խնդիրներ ունեցող նորածինների կրծքով կերակրման սկզբունքները https://www.youtube.com/watch?v=GuS8ArhRZ9I&t=158s Տեսաֆիլմի դիտում և քննարկում	Հասմիկ Լալայան / Արփինե Վանցյան
12:00-13:00	Դասախոսություն Կերակրման այլընտրանքային եղանակներ: Անհաս և զույգ նորածինների կերակրում	Հասմիկ Լալայան / Արփինե Վանցյան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:00	Գործնական աշխատանք Անհաս և զույգ նորածինների խնամք և կերակրում: Կլինիկական պրակտիկա. մասնակցություն համայնին, առանձին դեպքերի դիտարկում, հաջորդիվ քննարկմամբ	Հասմիկ Լալայան / Արփինե Վանցյան
15:00-16:00	Դասախոսություն Կրծքագեղձի վիճակներ: Կրծքով կերակրման հետ կապված առավել հաճախ հանդիպող մայրական խնդիրներ	Հասմիկ Լալայան / Արփինե Վանցյան
16:00-16:30	Գործնական աշխատանք ✓ Վարժանք՝ սլայդներով: ✓ Վարժություններ՝ տարբեր իրավիճակային սցենարներով	Հասմիկ Լալայան / Արփինե Վանցյան
Օր 7՝ ՀՀ ԱՆ ԱՄԻ		
10:00-11:00	Դասախոսություն Կրծքով կերակրումը արտակարգ իրավիճակի պայմաններում: ԿՈՎԻԴ-ը և կրծքով սնուցումը	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան
11:00-12:00	Գործնական աշխատանք Տասնչորս առասպել կրծքով կերակրման մասին http://www.babycef.am/hy/child-nutrition/breastfeeding-14-myths?term=11	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան

	Նյութի ընթերցում, քննարկում	
12:00-12:30	Դասախոսություն Ինչպե՞ս և ե՞րբ կթել կուրծքը: Ինչպե՞ս խթանել օքսիտոցինային ռեֆլեքսը	Լյուդմիլա Սիմոնյանց / Հասմիկ Լալայան
12:30-13:00	Գործնական աշխատանք Ինչպե՞ս կթել կուրծքը և մանկանը կերակրել կթած կաթով Թեմատիկ տեսաֆիլմ. Կուրծքը կթելու և կթած կաթը պահելու կանոնները... https://www.youtube.com/watch?v=z4Nwu3y5UCg&t=67s Տեսաֆիլմի դիտում և քննարկում	Լյուդմիլա Սիմոնյանց / Հասմիկ Լալայան
13:00-14:00	Ընդմիջում	
14:00-15:00	Դասախոսություն Կրծքով սնուցման պատմություն; Ինչպե՞ս այն կազմել	Լյուդմիլա Սիմոնյանց / Հասմիկ Լալայան
15:00-15:30	Գործնական աշխատանք Հետծննդյան վախեր, ինչպե՞ս հաղթահարել: https://apilak.eu/am/articles/article12/#article Նյութի ընթերցում, քննարկում	Հասմիկ Լալայան / Կարինե Սարիբեկյան
15:30-16:30	Դասախոսություն «Մանկանը բարեկամ» ԱՀԿ-ՅՈՒՆԻՍԵՖ գլոբալ նախաձեռնության 10 քայլերը	Հասմիկ Լալայան / Կարինե Սարիբեկյան
Օր 8՝ ՀՀ ԱՆ ԱՄԻ		
10:00-10:30	Դասախոսություն Արհեստական կաթնախառնուրդների մարքեթինգի միջազգային օրենսգիրքը	Հասմիկ Լալայան / Կարինե Սարիբեկյան
10:30-11:00	Գործնական աշխատանք Կաթնախառնուրդի գովազդի ձևերը, անուղղակի գովազդ: Տարբեր իրավիճակների խաղարկում	Հասմիկ Լալայան / Կարինե Սարիբեկյան
11:00-12:00	Դասախոսություն ՀՀ օրենքը «Կրծքով կերակրման խրախուսման և մանկական կաթնախառնուրդների վաճառահանման մասին»	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան
12:00-13:00	Դասախոսություն ԿԿ հակացուցումներ. Ե՞րբ և ինչպե՞ս կարելի է տրամադրել կաթնախառնուրդներ (ՀՀ ենթօրենսդրական և ՀՀ ԱՆ նորմատիվ ակտերը)	Կարինե Սարիբեկյան / Հասմիկ Լալայան
13:00-13:30	Գործնական աշխատանք Ազգային օրենսդրության խախտումների դեպքերի ներկայացում և քննարկում	Հասմիկ Լալայան / Կարինե Սարիբեկյան
13:30-14:30	Ընդմիջում	
14:30-15:00	Հետթեստավորում	
15:00-15:30	Հետթեստավորման արդյունքների քննարկում	
15:30-16:00	Դասընթացի ամփոփում, փակում	

